

7. Makarova O. O., Nikiforova V. H. Multymediina prezentatsiia yak odyn z elementiv aktyvizatsii protsesu navchannia inozemnoi movi za profesiinym spriamuvanniam [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu : http://www.confcontact.com/2008oktInet_tezi/iy_makarova.htm
8. Pometun O. I., Pyrozhenko L. V. Suchasnyi urok. Interaktyvni tekhnolohii navchannia : nauk. metod. posibn. K. : Vydavnytstvo A.S.K., 2004. 192 s.

A. KOLOMIYSEVA, O. MARYSCHUK *The significance of innovative technologies in the learning process.*

The article emphasizes the importance of using innovative pedagogical technologies in the process of training future teachers and considers the possibilities of their application in the educational process of pedagogical higher educational institutions. The solution to one of the key strategic problems of the modern modernization of higher education in Ukraine is to ensure the quality of the training of specialists at the level of international standards, which is possible only if pedagogical methods are revised and innovative technologies are integrated into the educational process. The article states that the basis of innovative educational processes is innovative activity, which consists in updating the pedagogical process and introducing new elements into the traditional system. This leads to the constant optimization of the educational process and the development of new and improvement of existing pedagogical technologies of various levels and orientations. The main principles of selecting innovative technologies include the following aspects: perspective, democracy, humanism, integrability, realism, integrity, manageability, economy, relevance. In order to evaluate innovations, three main criteria must be taken into account: relevance, usefulness and realism. The relevance of innovations implies the need and possibility of solving a certain problem right now. The problem is defined by the difference between the real and the desired state, between objective problems and the possibilities of their solution, as well as between the desired results and ways of achieving them.

Key words: *technologies, innovative pedagogical technologies, formation of the future teacher, modeling, interactive technologies, project method, multimedia technologies, pedagogical disciplines, pedagogical methods.*

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-155.2023.07>

УДК 378.091.3:37.091.12.011.3-051]:78

Миколінська С. І., Бордюк О. М.

**ТРАНСКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ:
ФІЛОСОФСЬКО-АНТРОПОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ**

Стаття присвячена проблемі формування транскультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю розкриття сутності дефініцій “транскультурність”, “транскультурна компетентність”, “транскультурно компетентна особистість”. Виокремлюються головні напрями розвитку транс культурності; йдеться про транскультурну компетентність індивіда як освітню стратегію та її практичні завдання; транскультурність як наукова концепція декларується як сучасні культури через “здійснювати переходи”, тобто трансверсії, що формуються в пазли. Схарактеризовано три головні напрями розвитку концепції транскультурності та зроблено ретроспективний аналіз ідеї транскультуралізму.

З’ясовано, що одним із головних засобів транскультурної комунікації є музика, а музичне

виконавство транскультурного характеру має безліч форм репрезентації; виявлено, що формування транскультурної компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва передбачає усвідомлення та взаємозв'язки рідної культури з іншими, запобігання конфліктам, які неминуче виникають від таких зв'язків, готовність до спілкування з транскультурним музичним репертуаром, здатність побудови нових форм поведінки, заснованих на цінностях і нормах різних культур.

Доведено, що транскультура – це нова сфера культурного розвитку за межами національних, професійних та інших культур, що долає замкнутість їхніх традицій, мовних та ціннісних детермінацій та відкриває поле “надкультурної” творчості, де транскультура – це не те спільне й ідентичне, притаманне всім культурам, а культурна різноманітність та універсальність як надбання однієї особистості, стан віртуальної приналежності одного індивіда багатьом культурам; підкреслено визначальну роль інтернаціоналізації суспільного життя, що характеризується комплексною взаємозалежністю націй і народів. А також доведено потребу у модифікації підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва з урахуванням міжнародних тенденцій розвитку освітнього середовища, зумовленого транскультурними й глобалізаційними процесами, масштабним комунікативними змінами від когнітивної моделі пізнання до комунікативної транскультурної й трансверсальної моделі у системі неперервної освіти.

Ключові слова: транскультурна підготовка, транскультурна компетентність, морфологія культури, майбутні учителі музичного мистецтва, система неперервного навчання, філософсько-антропологічний аспект.

Сучасне суспільство заповнене великою кількістю питань та недостатністю відповідей на них, потребує рішучих змін. Модерна реальність сприяє появі нових засобів комунікації для мультилогу культур, безперешкодному спілкуванню людей з різними віросповіданнями, світоглядами й расою приналежності. На думку сучасного німецького психолога А. Томаса, “Не можна говорити про рефлексію на власну культуру, не розуміючи іншу культуру. Разом із тим неможливий ні розвиток власної культури, ані взаємодія двох культур, внаслідок якої відбувається пізнання як власної, так і чужої культури” [9, с. 287]. “В таких умовах, – вважає науковець, – актуальності набуває формування особистості, здатної до відповідального ставлення у прокладанні свого життєвого шляху в інноваційному культурному просторі, в якому існують турбулентні потоки хаотичного сплетення і перемішування культур” [9].

Проблемою транскультурності займалися такі вчені, як В. Велш, Л. Горбунова, М. Маклуен, К. Матоба, Р. Слімбах, А. Томас, А. Реслер, Д. Рейманн П. Рікер та інші.

Прагнення української мистецької освіти бути спрямованою у майбутнє викликає необхідність у транскультурній реформації відповідно до орієнтацій на сталий розвиток, цінності миру та соціальну справедливість. Одним із головних завдань сучасної мистецької освіти є створення умов, необхідних для набуття досвіду міжкультурного спілкування, навчання вмінням та навичкам небідних для формування транскультурної компетентної людини.

Трансформаційні процеси, пов'язані з глобалізацією світу, не лишають осторонь мистецтво. Доречним є висловлювання О. Алфьорової що “мистецтво нині розглядається як багатощарова, рухлива, відкрита система, що є складовою культури. Воно пропонує нові точки зору на світ, акумулює

незнаний досі людський досвід, розширюючи власні межі, завдяки раніше неестетизованим сферам людського буття” [1, с. 6]. Тому, на нашу думку, зростає необхідність у формуванні транскультурної компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва, пов’язаної із життям у багатопольярному світі, призначеному для запобігання виникненню непорозуміння, відчуження тощо.

Мета – охарактеризувати поняття “транскультурність”, “транскультурна компетентність”; розглянути процес формування транскультурної компетентності студентів у системі неперервної освіти, який передбачає усвідомлення рідної культури та інших культур, їхні взаємозв’язки, здатність та готовність до спілкування, запобігання конфліктам, які неминуче виникають від таких контактів, здатність будувати нові форми поведінки, засновані на цінностях і нормах різних культур тощо.

Транскультурність сьогодні знаходить свій прояв практично в усіх сферах суспільного життя та є незаперечною соціальною реальністю глобального світу. Це концепція, яка використовується в гуманітарних і соціальних науках (також через її етимологію) для просторового перебування “поза межами” певних культур, в результаті змішування яких утворюються нові структури та культурні мережі, побудовані з гетерогенних мереж. Ці мережі містять компоненти, спільні для інших транскультурних мереж, а також диференційні елементи. Концепт “транскультуралізму” пропонується послідовниками бірмінгемської школи як подальший розвиток первісного поняття Джонсона “культуралізм”. Та відмінність транскультуралізму від культуралізму, як вважає Дж. Левіс, в тому, що перший “мобілізує і експлікує висунуті культуралізмом визначення культури, зокрема, через виявлення і розгортання нових форм культурної політики. Він відрізняється своїм акцентом на проблематиці сучасної культури з точки зору відносин, осмислення і формування влади. Інакше кажучи, транскультуралізм робить акцент на перехідному характері культури, оскільки це відкриває можливість для трансформації” [7].

Транскультурність як наукова концепція декларує, що сучасні культури характеризуються здатністю “здійснювати переходи” [9, с. 213], тобто трансверсії, і тому вони формуються в пазли. У сучасному науковому дискурсі можна виокремити три головних напрями розвитку концепції транскультурності:

– згідно з першим напрямом, розглядаючи транскультурність, німецький філософ В. Велш пропонує “нове” поняття культури, основною характеристикою якого є концепт транскультурності. Для опису цього концепту – та на протигагу старій метафорі “сфери” – він впроваджує метафору “мережі”. За словами дослідника, “Сучасний світ є “мережевою культурою”, переплетінням різних ниток, що утворюють культурний “кокон”. “Кокони” не є одноманітними. Кожен “кокон” унікальний у своїх переплетеннях, але витканий іноді практично з тих же ниток, що й сусідній. Подібні “кокони” незамкнені, мають нечіткі, розмиті межі та здатні відірватися від власного локусу” [9, с. 198];

– розвиток другого напрямку концепцій транскультурності ґрунтується на ідеологічних суперечках постколоніалістів і неолібералів та пов’язаний зі

створенням у багатьох країнах Європи, Америки, США, Азії, центрів транскультурних і глобальних гуманітарних досліджень;

– третій напрям концепцій транскультурності стосується лінгвістичних та комунікативних транскультурних практик.

Серед визначень поняття “транскультурності” в науковому дискурсі звернемо увагу також на такі, як “процес неперервного схрещування культурних кордонів та створення нових культурних якостей з гібридною структурою” (Falski); “динамічна взаємодія між двома або більше різними культурними полюсами” (Antor); “процес формування культурної ідентичності в наднаціональному просторі, де участь не є прямим наслідком фізичної присутності” (Hastrup).

Історія ідеї транскультуралізму бере початок із XVI століття, зернини якої знаходимо у французького філософа та письменника Мішеля Еукема де Монтеня (1533–1592). Через два століття цю концепцію також пропагував Георг Філіп Фрідріх Фрайхер фон Гарденберг (1772–1801), а в XIX столітті Волт Вітмен (1819–1892) та Артур Рембо (1854–1891).

На формування актуальної, цілісної та багатофакторної концепції транскультуралізму суттєво вплинули роботи Поля Амбруаза Валері (1871–1946) і Луї Вірта, що припадають на 1920-1930-ті роки 20 століття.

Вивчення транскультурних практик сучасності починається в XX столітті в Латинській Америці. Нині у науці західних країн розроблений ряд теорій, присвячених транскультурності, зокрема теорія Сепіра-Уорфа, Ф. Ортіса, концепція дисемінації Х. Баби і Ж. Дерріди. Головна риса транскультурних досліджень – їхня міждисциплінарність. До таких концепцій можна віднести теорію транскультурного індивіда, критичний аналіз і порівняння мультикультурної і транскультурної моделі, вивчення зміни розуміння естетичного та етичного в часи глобалізації тощо.

У сфері гуманітарних і соціальних наук ця ідея поширилася в 80-х роках минулого століття також на європейському континенті – в основному завдяки роботам німецького філософа В. Велша. З 1990-х років помітність і важливість транскультуралізму значно зросли, оскільки його визнали однією з головних характеристик сучасності: ніколи транскультурація та гібридизація культур не відбувалися в таких масштабах, яким є сьогодні.

Сучасна теорія транскультуралізму в гуманітарних і соціальних науках близька до ідеї культурного маршруту. Вона описує культурну парадигму як специфічний пошук автентичності, що підтримується реконструкцією минулого та динамічне “соціальне будівництво”. Приписування таких характеристик культурам, як: плинність, динамічний розвиток, стирання постійних і чітких кордонів між ними та поява нових культурних гібридних якостей. В. Велш переконує, що сучасні культури не замикаються на тому, що “в межах (...) національних кордонів, вони виходять за їх межі” [9, с. 194-195] і “охоплюють широкі території та значні популяції, створюючи нові макрокомплекси та конфігурації зв’язків” [9, с. 203].

У світлі ідеї транскультуралізму людина XXI століття у процесі навчання і виховання має бути динамічним суб’єктом, який постійно навчається,

змінюється, розвивається, еволюціонує, та водночас стає здатним до переходів, тобто переходів “між різними семантичними рамками” [9]. Тому суб’єктом педагогічних впливів, з точки зору теорії транскультуралізму, є людина, яка у своєму виборі та діях керується трансверсальними причинами, що є окремою когнітивною компетентністю, розум, що змушує сучасну людину усвідомлювати множинність раціональності. На думку Л. Горбунової, “Транскультурна свідомість створює нові ідентичності в зоні розмитості та інтерференції, кидає виклик самобутності, характерної для націй. Поряд з цим існує тенденція, спрямована не на поглинання одними культурами інших, а на пошуки можливостей співіснування різних культурних елементів у єдиному загальнолюдському просторі” [3, с. 56].

Коріння транскультуралізму починається із прагнення людей до спільних цінностей та спільних інтересів, що набуває глобального масштабу у пошуку створення спільними зусиллями культури миру. Ці відносини та зв’язки, складно поєднуючись, створюють феномен транскультурної особистості, для якої притаманна транскультурна компетентність. Саме вона є у виразною метою освітньо-виховних зусиль трансформативної освіти сучасності.

Науковець Л. Горбунова у своїй праці “Транскультурна освітня стратегія в контексті викликів глобалізації” до транскультурної компетентності відносить:

– здатність індивіда артикулювати загальнолюдські аспекти, що поєднують нас з членами іншого суспільства, з яким ми вступаємо у взаємодію, яке приймає нас в своє культурне середовище. У контексті розмаїття способів різних народів виробляти свої “мапи” реальності транскультурний індивід завжди має виходити у своєму розумінні і поясненні різноманітного з принципу основоположної спільності людей;

– здатність пояснювати свої власні уявлення і практики з точки зору культурних, соціальних, економічних і політичних чинників, які їх формують;

– здатність порівнювати в контекстах своєї власної та будь-якої іншої культури те, як по-різному задовільняються основні людські потреби (наприклад, в їжі, соціалізації, пошуках сенсу життя) [3, с. 183].

Р. Слімбах поділяє транскультурну компетентність на такі категорії та напрями:

– **критичне мислення** (здатність розглядати речі з позицій розуму і почуттів);

– **гетерологічне мислення** (утримання балансу між різними позиціями, відсутність редукування між ними);

– **здатність до трансгресії** (подолання історично сформованих меж, створення нових культурних відносин і констеляцій через порушення встановлених норм і правил);

– **комунікативна етика** (вибудовування відносин через орієнтацію на загальний інтерес та універсальні загальнозначущі норми);

– **глобальна обізнаність** (розуміння ідеологій та інститутів, основ транснаціональних умов і систем, що впливають на якість життя людей. Це безперервний процес вивчення світу заснований на здатності “включення” та “взаємодії” в мультикультурному середовищі);

– **мовна компетентність** (володіння іноземною мовою на рівні здатності до невербальної й письмової системи комунікацій, усної розмови);

– **емоційна розвиненість** (здатність до емпатії, справедливості, скромності, радості, гнучкості, допитливості тощо в конкретних інтеркультурних контекстах) [8].

На сьогодні одним із головних засобів транскультурної комунікації є музика. У музичному просторі різних країн під виглядом нових стилів, напрямів, форматів, співіснують різні форми музичної активності. Ці форми, стимулюючи процеси міжкультурних комунікацій, є важливим регулятором соціальних зв'язків, Безкінечне прагнення до збагачення та розширення пізнавального загальнокультурного світогляду нині є особливо інтенсивним внаслідок прозорості кордонів між раніше ізольованими культурами різних народів та набуття міжнародного масштабу сучасними засобами комунікації.

Музичне виконавство транскультурного характеру має безліч форм репрезентації, однією із яких є фестивалі. На сьогодні всесвітньовідомими є: **“Sziget”** – угорський фестиваль із 25-річною історією існування. Як зазначають організатори, його метою є “подолання кордонів між жанрами та стилями, для того, щоб люди різних вікових груп, музичних смаків, рівнів освіти та національностей могли взаємодіяти між собою, обмінюватись культурними надбаннями й традиціями своїх країн” [10]; **“Glastonbury Festival”** – музичний фестиваль у Великобританії, який охоплює всі жанри; **“Pinkpopm”** (Нідерланди), **“Donauinselfest” (Австрія)**, **“Summerfest” (США)**, **“D’été de Québec”** (Канада) та інші.

Транскультурні процеси у сучасному світі зумовлюють зміни у підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва. Українська науковиця М.Ткач вважає, що у сучасній вищій мистецькій освіті дедалі частіше порушуються традиційні метафізичні питання, які потребують і передбачають розуміння. “Онтологічний момент “вмонтованості” музичної освіти в соціальну реальність сприяє становленню особистості, як суб’єкта культури, її причетність до духовних цінностей, що відповідає ціннісно-смісловому призначенню процесу підготовки майбутнього вчителя музики” [5, с. 229].

Як зазначає В.Велш, то ...з одного боку, ідеї інтеркультурності й мультикультурності втрачають сьогодні свої позиції, оскільки базуються на концепції національної культури, з іншого боку, концепт транскультурності характеризує макрорівневі зміни, які стали наслідком внутрішньої диференціації й кардинального ускладнення сучасних культур... [9, с. 198]. У цьому контексті можна визначити транскультурну компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва як знатність засобами музики шукати і знаходити наднаціональну єдність.

На нашу думку, транскультурна компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва – це інтегроване особистісне утворення, що містить гетерологічне мислення, емоційну розвиненість, комунікативну етику та здатність до комунікації, відкритість до нового, як національних інтересів особистості, так і потреб у вільній наднаціональній комунікації, забезпечує здатність до усвідомлення змісту і форми музичних творів, їх інтерпретацію у

середовищі сучасних глобалізаційних процесів, ідентифікацію жанрово-стильових ознак творів у контексті світового музичного мистецтва, здатність до транскультурної комунікації та володіння транскультурним музичним репертуаром.

Висновки. Транскультура – це нова сфера культурного розвитку за межами національних, професійних та інших культур, що долає замкнутість їхніх традицій, мовних та ціннісних детермінацій та відкриває поле “надкультурної” творчості. При цьому транскультура – це не те спільне й ідентичне, притаманне всім культурам, а культурна різноманітність та універсальність як надбання однієї особистості, стан віртуальної приналежності одного індивіда багатьом культурам.

Коли майже визначальною в бутті людства стає форма інтернаціоналізації суспільного життя, що характеризується комплексною взаємозалежністю націй і народів, досить важливою стає проблема транскультурної підготовки фахівця-музиканта. Виникає потреба модифікації підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва з урахуванням міжнародних тенденцій розвитку освітнього середовища, зумовленого транскультурними й глобалізаційними процесами, масштабним комунікативними змінами від когнітивної моделі пізнання до комунікативної транскультурної й трансверсальної моделі у системі неперервної освіти.

Використана література:

1. Алфьорова О. І. Візуальне мистецтво кінця ХХ – початку ХХІ ст. : автореф. ... докт. мист. Харків, 2008. 16 с.
2. Безгін О. І., Кузнецова І. В., Успенська О. Ю. Художня культура і мистецька освіта України. Київ : ін-т культурології НАМ України, 2019. 208 с.
3. Горбунова Л. С. Транскультурна освітня стратегія в контексті викликів глобалізації. *Філософія освіти*. Philosophy of Education, 2014. № 1 (14). С. 158-198.
4. Горбунова Л. С. Номадизм як спосіб мислення та освітня стратегія. Стаття 3. Епістемологічна позиція. *Філософія освіти*. 2011. № 1-2 (10). С. 17-34.
5. Ткач М. М. Універсалії педагогічної культури в структурі професійного світорозуміння майбутнього вчителя музики. *Проблеми сучасної педагогічної освіти*. 2014. С. 227-233.
6. Reimann D. Transkulturelle kommunikative Kompetenz im Unterricht der romanischen Sprachen”, in : Reimann 2014a. S. 11-95.
7. Lewis, Jeff (2002). From Culturalism to Transculturalism. Iowa Journal of Cultural Studies 1 (Spring 2002). URL: <http://ir.uiowa.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1003&context=ijcs>
8. Slimbach, R. The Transcultural Journey, Essays, Asuza Pacific University, Frontiers: the Interdisciplinary Journal of Study Abroad, 2005, Fall, P. 205-230. UR L: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ891470.pdf>
9. Tomas A. Interkultureller Austausch als interkulturelles Handeln. Saarbrücken, 1985. S. 287, 140.
10. Welsch, W. Transculturality – the Puzzling Form of Cultures Today. In Spaces of Culture: City, Nation, World. Mike Featherstone and Scott Lash (Eds.). London: Sage, 1999. P. 194–213. DOI: <http://dx.doi.org/10.4135/9781446218723.n11>
11. [Електронний ресурс]. URL : https://gazeta.ua/articles/culture/_z-yuvilejnogo-sziget-festival-2017-pochinayetsya-nova-era-festivalyu/788669

References:

1. Alforova O. I. (2008) Vizualne mystetstvo kintsia KhKh – pochatku KhKhI st. : avtoref. ... dokt. myst. Kharkiv. 16 s.

2. Bezghin O. I., Kuznietsova I. V., Uspenska O. Yu. (2019) Khudozhnia kultura i mystetska osvita Ukrainy. Kyiv : in-t kulturolohii NAM Ukrainy. 208 s.
3. Horbunova L. S. (2014) Transkulturna osvithnia stratehiia v konteksti vyklykiv hlobalizatsii. Filosofiia osvity. Philosophy of Education. № 1 (14). S. 158-198.
4. Horbunova L. S. (2011) Nomadyzm yak sposib myslennia ta osvithnia stratehiia. Stattia 3. Epistemolohichna pozytsiia. Filosofiia osvity. № 1-2 (10). S. 17-34.
5. Tkach M. M. (2014) Universalii pedahohichnoi kultury v strukturi profesiinoho svitorozuminnia maibutnoho vchytelia muzyky. Problemy suchasnoi pedahohichnoi osvity. S. 227-233.
6. Reimann D. (2014) Transkulturelle kommunikative Kompetenz im Unterricht der romanischen Sprachen”, in : Reimann. S. 11-95.
7. Lewis, Jeff (2002). From Culturalism to Transculturalism. Iowa Journal of Cultural Studies 1 (Spring 2002). URL: <http://ir.uiowa.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1003&context=ijcs>
8. Slimbach, R. (2005). The Transcultural Journey, Essays, Asuza Pacific University, Frontiers: the Interdisciplinary Journal of Study Abroad, 2005, Fall, P. 205-230. URL: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ891470.pdf>
9. Tomas A. Interkultureller Austausch als interkulturelles Handeln. Saarbrücken, 1985. S. 287, 140.
10. Welsch, W. (1999). Transculturality – the Puzzling Form of Cultures Today. In Spaces of Culture: City, Nation, World. Mike Featherstone and Scott Lash (Eds.). London : Sage, P. 194–213. DOI: <http://dx.doi.org/10.4135/9781446218723.n11>
11. [Elektronnyi resurs]. URL : https://gazeta.ua/articles/culture/_z-yuvilejnogo-sziget-festival-2017-pochinayetsya-nova-era-festivalyu/788669.

S. MYKOLINSKA, O. BORDUK. *Transcultural competence of the future teachers of music art in the system of continuous education: philosophical and anthropological aspect.*

The article is devoted to the problem of the formation of transcultural competence of future music teachers. The relevance of the study is determined by the need to reveal the essence of the definitions "transculturality", "transcultural competence", "transculturally competent person". The main directions of the development of trans culture are highlighted; it is about the transcultural competence of the individual as an educational strategy and its practical tasks; transculturality as a scientific concept is declared as modern cultures through "making transitions", i.e. transversions formed into puzzles. The three main directions of development of the concept of transculturalism are characterized and a retrospective analysis of the idea of transculturalism is made.

It was found that one of the main means of transcultural communication is music, and musical performance of a transcultural nature has many forms of representation; it was found that the formation of transcultural competence of future music teachers involves awareness and relationships of the native culture with others, prevention of conflicts that inevitably arise from such relationships, readiness to communicate with a transcultural musical repertoire, the ability to build new forms of behavior based on values and norms of different cultures.

It has been proven that transculture is a new field of cultural development beyond the boundaries of national, professional and other cultures, which overcomes the closedness of their traditions, language and value determinations and opens the field of "transcultural" creativity, where transculture is not something common and identical, inherent in all cultures, and cultural diversity and universality as the property of one individual, the state of virtual belonging of one individual to many cultures; the determining role of the internationalization of social life, which is characterized by the complex interdependence of nations and peoples, is emphasized. And the need to modify the training of the future music teacher, taking into account the international trends in the development of the educational environment determined by transcultural and globalization processes, large-scale communicative changes from the cognitive model of knowledge to the communicative transcultural and transversal model in the system of continuous education, is also proven.

Keywords: *transcultural training, transcultural competence, morphology of culture, future teachers of musical art, system of continuous education, philosophical and anthropological aspect.*